

122 JAR, LESOTHO, SVAZIJSKO, ZIMBABWE, BOTSWANA, NAMIBIE

CHARAKTERISTIKA AKCE

Jedná se o zájezd s důrazem na poznání. Ubytování budeme v jednoduchých turistických hotýlcích, bungalovech nebo chatkách, jedná se o dvoulůžkové pokoje převážně s vlastním příslušenstvím (v případě ubytování v bungalovech nebo chatkách je společné sociální zařízení pro 2 pokoje). V přírodě budeme stanovat ve vybavených kempech ve **vlastních stanech** (8x), zde bývá možnost grilování nebo se, bude-li to možné, budeme stravovat v restauracích. Po celou dobu zájezdu budeme mít k dispozici pronajaté vozidlo, které bude řídit místní zkušený řidič. Do programu nejsou zařazeny žádné treky nebo fyzicky náročné aktivity. Náročnost akce spočívá spíše v množství ujetých kilometrů (cca 6000 km), neboť velikost území, které hodláme procestovat, je značná. Do časového harmonogramu akce není zařazen žádný noční přejezd.

CESTOVNÍ DOKLADY

Budete potřebovat platný cestovní pas (platnost minimálně 6 měsíců po návratu zpět do České republiky) s minimálně 7 čistými stránkami (pozor, na stránce by nemělo být ani propité razítko z předchozích stránek). Je vhodné vzít si s sebou i fotokopie dvoustrany pasu s osobními údaji a 2 pasové fotografie (pro případ ztráty nebo krádeže pasu), případně si zaslat naskenovanou kopii dvoustrany pasu s osobními údaji na vlastní e-mail.

VÍZOVÁ POVINNOST

Víza nejsou zahrnuta v ceně zájezdu. Před cestou je nutné vyřídit vízum do JAR, pro občany SR. Pokud cestujete s pasem jiného státu, je nutné si před cestou samostatně ověřit vízovou povinnost do navštívených zemí.

Pro občany ČR:

- **JAR:** pobyt za účelem turistiky do 90 dnů je **bezvízový**. Osoby mladší 18 let musí mít pro vstup do JAR úředně přeložený rodný list a pokud necestují s oběma rodiči také úředně ověřené svolení obou rodičů k cestě.
- **Lesotho:** pobyt za účelem turistiky do 90 dnů je **bezvízový**. Na vstupní a výstupní razítka jsou potřeba minimálně 2 volné stránky v pasu.
- **Svazijsko:** pobyt za účelem turistiky do 30 dnů je **bezvízový**.
- **Botswana:** pobyt za účelem turistiky do 90 dnů během jednoho roku je **bezvízový**.
- **Zimbabwe:** Vízum zakoupíte při příjezdu do země, cena je 30 USD, k zaplacení poplatku mějte připravenou částku přesně, protože je problém s rozměňováním větších bankovek. Při vstupu do země je třeba cestovní pas s 4 čistými stránkami. Je třeba 1x vyplněný vstupní formulář, který je k dispozici na místě.
- **Namibie:** Vízum se vyřizuje online před cestou na stránkách <https://eservices.mhaiss.gov.na/> za poplatek cca 90 USD. Návod, jak víza vyřídit, obdrží všichni cestovatelé v emailu.

U nezletilých osob cestujících v doprovodu pouze jednoho nebo žádného z rodičů musíte mít u sebe i všechny dokumenty potřebné k jeho cestování do všech navštívených zemí, např. kopie rodného listu, souhlas druhého rodiče s cestou, před odjezdem konzultujte v CK.

CO VZÍT S SEBOU

Vzhledem k charakteru akce, během níž se budeme pohybovat po celou dobu ve vlastních pronajatých vozidlech, je možné cestu absolvovat i s kufrem (ne skořepinovým) nebo cestovní taškou na kolečkách. Obal na zavazadlo je výborným ochranným prostředkem proti oděru a prachu na nekvalitních úsecích cest. Menší lehký (skladný) batůžek pro procházky a pobyt ve městech i na případný výlet jako příruční zavazadlo. Jelikož se jedná o poznávací zájezd, při kterém se téměř každý den nocuje na jiném místě, je praktické vzít si s sebou jen to nejpodstatnější. Při výběru dávejte přednost sportovnímu oblečení. Pevnější uzavřená obuv (pohorky nejsou potřeba), sandály – v těch absolvujeme většinu pobytu. Lehké bavlněné kalhoty, kraťasy a jedny teplejší dlouhé kalhoty. Bunda – nejlépe nepromokavá, případně pláštěnka. Trička s krátkým i dlouhým rukávem. Mikina nebo fleecová bunda, náhradní teplejší kalhoty, případně lehká péřovka se bude hodit hlavně navečer. Na safari v otevřených autech v Kruger parku a v Botswaně může být chladno. (zejm. v letním a podzimním termínu).

Čepice a šátek na krk na ranní safari je nutností.

Pro noclehy v přírodě je potřeba přibalit si **spacák** (v letním období – červenec - teplejší, teplota v noci se může blížit nule !), karimatku (nafukovací karimatky jsou sice pohodlné, ale náchylné k propíchnutí – na zemi jsou často trny), **stan**.

Čepice a pokrývka hlavy chrání před sluncem. Plavky. Sluneční brýle s UV filtrem. Kvalitní opalovací krémy s vyšším ochranným faktorem. Kvalitní repelent proti komárům. Pro pozorování zvířat na safari se hodí dalekohled. Vhod může přijít i baterka nebo čelová svítidla, šátek proti prachu na safari, termohrnek. Ne všechna ubytovací místa dávají klientům na pokoj ručníky – prosím přibalte si na cestu jeden ručník!

K elektronickému vybavení (foťáky, kamery, tablety...) doporučujeme přibalit i kvalitní a odolný obal (proti prachu, vodě, oděru...). Předajte tak jejich případnému poškození.

Před vlastním letem je vhodné mít všechny nejdůležitější věci (kameru, fotoaparáty, finance, cennosti, apod.) v příručním zavazadle, které si berete s sebou do letadla.

Upozornění: V NP Etosha platí zákaz igelitových pytlíků (hlavně těch viditelných v autě, zavazadla zatím neprohledávají) pod pokutou 400 NAD, tj. před vjezdem do parku se ujistěte, že žádný viditelně nemáte ani v jeepu, ani v mikrobuse.

Upozornění: Dle platných zákonů je v Kataru, přes který můžete letět, zakázán prodej a kouření elektronických cigaret a vaporizérů. Tento zákaz ještě není při přestupu striktně kontrolován, vyhněte se však převážení většího množství těchto cigaret.

ZDRAVÍ

S cestami do exotických zemí často souvisí i zvláštní zdravotní opatření. Do některých zemí jsou vyžadována povinná očkování, jiná jsou pouze doporučená. Níže jsou uvedena pouze nejčastější očkování pro cesty do exotických zemí. Upozorňujeme, že se tento stav může měnit. Očkování doporučená mohou být vyžadována jako povinná a naopak.

Vakcinaci a užívání léků je potřeba konzultovat s odborným lékařem.

• Hepatitida A+B	Doporučené
• Břišní tyfus	Doporučené
• Antimalarika	Doporučená
• Žlutá zimnice	Doporučená/povinné pouze, když cestujete ze země, kde se žlutá zimnice vyskytuje

INFORMAČNÍ DOPIS K ZÁJEZDU

Se žádostí o odbornou konzultaci se obraťte na specializovaná centra cestovní medicíny. Jejich síť najdete po celé České republice. Adresy a kontakty jsou uvedeny na www.ockovacentrum.cz.

Vezměte s sebou platný mezinárodní očkovací průkaz. Doporučujeme, abyste s sebou měli kromě dostatečné zásoby léků, které pravidelně užíváte, také příruční lékárničku s léky a potřebami na případné zdravotní obtíže (střevní potíže, bolest, horečka apod.). **Důležité léky, které potřebujete, přibalte do příručního zavazadla, kvůli možnému riziku, že se odbavená zavazadla opozdí.** Nezapomeňte před odjezdem navštívit kromě svého lékaře i zubaře.

POJIŠTĚNÍ

Cestovat do vzdálených končin bez cestovního pojištění je velké riziko. Pro kvalitu servisu, spolehlivost a rozsah plnění i nadále zůstáváme u ERGO Cestovní Pojišťovny, a.s.

V případě, že se během zájezdu plánujete zúčastnit některé z aktivit jako je rafting, lezení, slaňování, výstup na vrchol vyšší než 3 500 m, potápění, bungee jumping, jízda na koni, apod. **NEZAPOMEŇTE** si sjednat příslušné připojištění na tyto aktivity!

Více informací o pojištění a pojistné podmínky naleznete na webových stránkách www.livingstone.cz/prakticke-informace/cestovni-pojisteni

Pojištění proti ztrátě likvidity, čili proti úpadku CK, je nutnou samozřejmostí. My jsme pojištěni u ERGO Cestovní Pojišťovny, a.s. Tato pojistka je zahrnuta v cenách našich zájezdů. Doklad o pojištění proti ztrátě likvidity od nás obdržíte na vyžádání. Další informace naleznete na www.livingstone.cz/o-nas/pojisteni-ck

VALUTOVÉ VYBAVENÍ

Místní měna:

- JAR 1 USD = 18,60 Rand (ZAR)
- Svazijsko 1 USD = 18,60 Lilangeni (SZL) (reálně se používají ZAR)
- Lesotho 1 USD = 18,60 Loti (LSL)
- Botswana 1 USD = 13,80 Pula (BWP)
- Zimbabwe Měna zrušena, platí se nejlépe v USD, jiné měny často nepřijímají.
- Namibie 1 USD = 17,10 Rand (NAD), ve skutečnosti se používá jihoafrický rand ZAR

Kurzy místní měny lze orientačně zjistit na <https://www.oanda.com/currency/converter/>

Nejvýhodnější měnou jsou americké dolary, možné je i EUR. Pro směnu platí obecně, že za bankovky s nominální hodnotou 50 či 100 USD je lepší kurs než za bankovky nižší hodnoty. **Dolarové bankovky nesmí být nijak poničené (zmuchlané, natržené, počmárané...) a musí být vydané v roce 2013 a novější.** Za poničené bankovky a starší dolary je v Africe horší kurz nebo je vůbec nepřijmou. Směňujte v bance s příslušným potvrzením.

Cenová hladina ve všech navštívených zemích je poměrně vyrovnaná, ceny jsou v porovnání s cenami u nás vyšší. Vezená dolarová suma záleží především na nákupu suvenýrů, kterých je tu opravdu nepřeberné množství, ochutnávek exotické kuchyně a fakultativních aktivitách. V Zimbabwe lze na tržištích nakupovat suvenýry v USD, je proto vhodné mít s sebou také bankovky nižších nominálních hodnot.

V JAR se ke každé výměně peněz přičítá daňový poplatek 3 %.

INFORMAČNÍ DOPIS K ZÁJEZDU

Na nezbytné výdaje doporučujeme částku od 1450 USD výše.

PLATEBNÍ KARTY:

Platební karty jsou běžně akceptovány téměř všude (MasterCard, Visa, Diners club a American Express), pouze v Lesothu a Svazijsku jsou karty akceptovány pouze na několika místech. Bankomaty jsou časté. Poplatky za výběr záleží na vaší bance, doporučujeme předem si jejich výši zjistit. Výběr z bankomatu je obvykle omezený na jednorázový výběr hotovosti max. 2000 R, potřebujete-li větší částku, musíte vybrat peníze několikrát a pokaždé platíte poplatek za výběr.

Doporučujeme proto vzít si na výdaje alespoň částečnou hotovost v minimální výši 600 USD/osoba, na další výdaje je možné použít kartu nebo si vybrat z bankomatu. **Dolarové bankovky nesmí být nijak poničené (zmuchlané, natržené, počmárané...) a musí být vydané v roce 2013 a novější.** Je vhodné před odjezdem kontaktovat vaši banku a nahlásit destinaci, občas se stává, že kartu zablokují. Fakultativní aktivity na Victoria Falls se hradí v USD, v hotovosti nebo kartou. Při platbě kartou bývá někdy účtován poplatek.

Revolut neumožňuje používání svých karet v Zimbabwe. Kartou Revolut se zde platit nedá. Více info na help.revolut.com

SPROPITNÉ

Spropitné je v Africe vítáno. Nosiči, obsluha v restauraci či taxikáři očekávají drobný finanční obnos za pomoc, obvykle se počítá s cca 10%, je-li obsluha dobrá (v JAR je 10 % spropitného v podstatě povinné, číšníci většinou nebývají placeni restaurací). Restaurace někdy automaticky připočítávají servis na účet, v takovém případě se spropitné nedává. Je dobrým zvykem odměnit místního řidiče na konci zájezdu spropitným ve výši cca 700 ZAR/osoba. Stejně tak místní safari průvodci a lodivodi očekávají 1-3 USD (nebo ekvivalent v místní měně).

UBYTOVÁNÍ

Hotýlky, bungalovy, chatky nebo pronajaté domky turistické kategorie. V hotelech využíváme dvoulůžkové pokoje s vlastním sociálním zařízením na pokoji. Bungalovy, chatky nebo pronajaté domky bývají dvoulůžkové se společným sociálním zařízením pro 2 pokoje nebo celý pronajatý domek. V přírodě ve vybavených kempech ve vlastních stanech 8x. V některých kempech bývá možnost přiojednat si na místě na vlastní náklady lepší ubytování (chatku či pokoj), vždy ale záleží na aktuální obsazenosti. Ceny se pohybují v rozmezí 500-2000 NAD/dvoulůžkový pokoj či chatka. V letních měsících jsou ceny ubytování vyšší.

DOPRAVA

Po celou dobu zájezdu vlastním pronajatým minibusem s klimatizací, který řídí místní řidič. Náš minibus využijeme i národních parcích Addo Elephant NP a Hluhluwe-Umfolosi – zde je alternativně možnost pronajít si safari vůz. V NP Kruger, NP Chobe a NP Etosha použijeme místní safari vozy. Kvalita silnic je v Namibii často výrazně horší než u nás, místy pojedeme po nezpevněných cestách.

STRAVA A NÁPOJE

Většinou se stravujeme společně v restauracích a jídelnách. Výběr potravin vás mile překvapí. Průvodce bude nápomocen s výběrem restaurace, příp. s překladem jídelního lístku. Není nutné vozit s sebou zbytečné množství potravin, ale vše záleží na vašem osobním finančním rozpočtu. Skoro všude budeme v civilizaci. Větší nákupy je možné uskutečnit ve městech, v obchodních centrech. Cenová hladina je vyšší než u nás (průměrná cena za večeři v místech, kde se budeme pohybovat, je asi 25 USD). Obchody jsou až na výjimky velice dobře zásobené jak potravinami, tak hygienickými potřebami. Obědy se během cesty řeší formou teplých bufetů v supermarketech.

INFORMAČNÍ DOPIS K ZÁJEZDU

Ve většině měst a rezervací je voda z vodovodní sítě pitná, přesto doporučujeme k pití vodu v originálních uzavřených lahvích. V obchodech se nabízí široký sortiment nealkoholických nápojů. Jižní Afrika je známá kvalitními víny, především červenými (pěstuje se tu Cabernet Sauvignon, Merlot, Shiraz,).

I když je voda v hotelových objektech většinou hygienicky nezávadná, přes to se doporučuje nepoužívat ji ani k čištění zubů. Nedoporučuje se konzumovat nápoje s ledem. Na „vnitřní desinfekci“ si můžete přibalit vzorek domácí pálenky, kterou doporučujeme přelít do plastové láhve (menší hmotnost, nižší riziko rozbití).

V Jihoafrické republice se nedochovalo mnoho původních receptur. Přesto si však můžete dopřát několik místních specialit. Tradiční africká kuchyně se opírá o hustou kaši zvanou pap, kterou doplňují zeleninové nebo masové omáčky. „Bílí Jihoafričané“, obzvláště Afrikánci uznávají „farmářskou“ kuchyni, která je známá tučnými, masitými jídly, př. stew – v podstatě guláš připravený z masa a zeleniny. Množství restaurací nabízí různé zahraniční kuchyně (indické, čínské, italské...).

Podniky v Namibii připomínají doby, kdy byla země v područí Německa, a proto na jídelních lístcích najdete i typicky evropská jídla. Mezi speciality patří sušené maso biltong a uzené maso rauchfleisch, kapana – chleba, mealie pap – druh kaše, oshifima ne vanda – proso s masem, oshiwambo – špenát s hovězím.

Národní kuchyně v Botswaně v podstatě neexistuje, vše záleží na tom, kde žijete a k jaké etnické skupině patříte. V Kalahari a v Okavangu, kde je málo zemědělství převažuje sběr a rybolov. V místech, kde je dostatek srážek, je hlavní obilninou čirok, ten se vaří s vodou nebo kyselým mlékem, vytvoří se kaše bogobe. Ta se pak jí ráno a večer a doplňuje se rajčaty nebo sušenou rybou.

KLIMATICKÉ PODMÍNKY

Do jižní Afriky se dá cestovat po celý rok. Roční období se na jižní polokouli střídají obráceně, zima vrcholí v červnu a červenci, léto naopak v prosinci a lednu. JAR leží v několika odlišných podnebných pásech. Na převážné části území JAR je subtropické podnebí, na východě vlhké, na západě suché až pouštní, ve vnitrozemí silně kontinentální, krajní sever zasahuje do tropů. Sníh padá v zásadě jen na vrcholcích hor v Kapsku a Dračích horách. V oblasti mysu Dobré naděje panuje podnebí podobné jako ve Středomoří. V jižní oblasti JAR panuje příjemné počasí s množstvím slunečního svitu. Denní teploty se většinou pohybují kolem 25°C, v noci kolem 15°C. Pršet může v kteroukoli roční dobu. Směrem na sever se otepluje a srážek ubývá.

S chladem a deštěm se můžeme setkat v horském Lesothu. Počasí je zde po celý rok značně proměnlivé.

Svazijsko má podobné klima jako východ JAR. Nejteplejší období je od prosince do února, kdy teploty přes den šplhají přes 35°C, nejchladněji je od května do srpna. Po celý rok jsou běžné deště.

Nejteplejším obdobím roku je v Botswaně zároveň nejvlhčím obdobím. Léto je obdobím srážek (říjen - duben). Suché a horké počasí s velkým poklesem teplot v noci (často až mrazíky) následuje od března do září. Průměrné denní teploty se pohybují kolem 25°C.

Zimbabwe má vzhledem ke své poloze příjemné klima po většinu roku. Jsou zde teplé, slunné dny a chladnější noci. Léto zde trvá od října do dubna, typické jsou horké slunečné dny s denními teplotami kolem 30°C. Na Victoria Falls se mohou odpoledne vyskytovat krátké bouřky. Období dešťů je listopad - březen. Dny v zimním období (květen - září) jsou suché a teplé s průměrnou denní teplotou kolem 20°C, v noci teplota prudce klesá.

Namibie má podnebí subtropické, velmi suché, dokonce nejsušší v celé jižní Africe. Vlhkost vzduchu je zde 10 % v zimním a 50 - 80 % v letním období. V poušti Namib nepřevyšuje množství srážek 25 mm za rok, většina z toho je jen mlha, valící se v noci od moře. Směrem k severovýchodu srážky rostou, v pánvi Etosha dosahují 400 - 500 mm ročně. Dvě období dešťů se dělí na „malé deště“ od října do prosince (charakteristické krátkými přeháňkami a občasnými bouřkami, které vyčistí vzduch a ustanou) a „hlavní období dešťů“ od ledna do dubna. Teploty v období října – dubna se pohybují v rozmezí 18°C - 35°C, v zimě, tj. od května do září, 0°C - 20°C. Od prosince do konce února jsou zde nejvyšší teploty.

INFORMAČNÍ DOPIS K ZÁJEZDU

VICTORIA FALLS

Měsíc	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Nejvyšší průměrná teplota (°C)	29	29	29	29	27	25	24	27	31	33	32	30
Průměrné srážky (mm)	167	126	70	24	3	0	0	0	2	27	63	173

KAPSKÉ MĚSTO

Měsíc	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Nejvyšší průměrná teplota (°C)	26	26	25	23	21	18	17	18	19	21	21	25
Průměrné srážky (mm)	16	15	22	50	92	105	91	83	54	40	24	19

KRUGER NP

Měsíc	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Nejvyšší průměrná teplota (°C)	26	25	24	24	24	23	21	21	23	25	25	25
Průměrné srážky (mm)	103	101	69	45	20	16	12	11	31	50	78	89

JAZYK A NÁBOŽENSTVÍ

Jihoafrická republika má hned několik oficiálních jazyků: afrikánština, angličtina, isiNdebele, isiXhosa, isiZulu, Sepedi, Sesotho, Setswana, Siswati, Tshivenda and Xitsonga. Většina obyvatel jsou křesťané, najdeme zde i komunity hinduistů, muslimů a židů.

V Lesothu se hovoří anglicky a jazykem sesotho. Asi 80% obyvatel jsou křesťané.

Svazijsko má také 2 oficiální jazyky, angličtinu a swati. Většina obyvatel vyznává křesťanství. Oficiálními jazyky Botswany jsou angličtina a národní jazyk setswana. Většina obyvatel (70%) vyznává křesťanství.

Oficiálním jazykem v Zimbabwe je angličtina s dialekty Shona a Sindebele. Až 40% obyvatel jsou animisté, zbytek pak většinou křesťané. Minoritně je zastoupen hinduismus, islám a judaismus. Ve všech zemích jsou praktikována i tradiční lidová náboženství, ať už ve své původní podobě či s částečnými vlivy křesťanství a jiných náboženství.

ČAS

Zapomeňte na naše evropské pojetí a vnímání času. V průběhu akce se můžeme dostat do situací, kdy bude čas skutečně gumový, a my budeme muset čekat. Obrnit se trpělivostí patří k základním předpokladům výpravy.

Časový posun:

- JAR, Lesotho, Svazijsko, Zimbabwe, Botswana: + 1 hod v době zimního času
- Namibie + 2hodiny v době zimního času

VAŠE PŘÍPADNÉ DOTAZY RÁDI ZODPOVÍME:

V Brně:

písemně: LIVINGSTONE, s.r.o., Marešova 14, 602 00 BRNO
telefonicky: 542 214 645
e-mailem: info@livingstone.cz
osobně: po – pá 9.00 – 16.00 hodin

INFORMAČNÍ DOPIS K ZÁJEZDU